

DSW.052.2.2024.PJ
Warszawa, 21 grudnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,
W odpowiedzi na interpelację nr 6853 Pani Poseł Magdalena Filipek-Sobczak i grupy posłów „w sprawie podniesienia współczynników pracy dla 5. i 6. grupy zawodowej pielęgniarek i położnych, powiązania wynagrodzenia pielęgniarek i położnych z posiadanymi kwalifikacjami oraz działań mających na celu rozwiązanie problemu deficytu pielęgniarek i położnych” uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Ministerstwo Zdrowia podejmuje działania mające na celu zwiększenie liczby wykwalifikowanych pielęgniarek w systemie ochrony zdrowia oraz zachęcenie do podejmowania kształcenia przygotowującego do wykonywania tego zawodu. Wprowadzane są rozwiązania systemowe mające na celu rozwój kompetencji i uprawnień zawodowych pielęgniarek i położnych, co przyczynia się do większej samodzielności zawodowej, ale też większej odpowiedzialności. Działania podejmowane na rzecz zwiększania wykwalifikowanych kadr medycznych są szeroko komunikowane przez Ministerstwo Zdrowia.

Poszerzony został wykaz substancji czynnych zawartych w lekach, na które pielęgniarki i położne będą mogły wystawiać recepty oraz wykaz badań diagnostycznych, na które będą miały prawo wystawiać skierowania.

Ministerstwo Zdrowia wspiera także rozwój zawodowy pielęgniarek i położnych poprzez dofinansowanie szkoleń specjalizacyjnych. W tym roku zaplanowano na ten cel 10 mln zł.

W celu wzmocnienia roli pielęgniarek i położnych w systemie opieki zdrowotnej wprowadzone zostały zmiany do standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej, mające na celu upracticznienie kształcenia tak, aby było dostosowane do aktualnych potrzeb rynku pracy – standardy wejdą w życie od roku akademickiego 2025/2026.

W ramach Krajowego Planu Odbudowy realizowany jest „System zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów na wybranych kierunkach medycznych oraz podjęcia zatrudnienia w zawodzie na lata 2022–2026”, w ramach którego przyznano stypendia oraz bezzwrotne wsparcie dla studentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo. Wsparcie to będzie kontynuowane w kolejnych edycjach. Planowane jest również uruchomienie mentoringu dla studentów i absolwentów kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. Powyższe wsparcie realizowane jest zgodnie z przepisami polityki publicznej przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2022 r. (M.P. z 16.12.2022 r., poz. 1237) pn. „System zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów na wybranych kierunkach medycznych oraz podjęcia zatrudnienia w zawodzie na lata 2022–2026”.

Ponadto w ramach środków europejskich zaplanowano wsparcie dla pielęgniarek i położnych w zakresie dofinansowania kursów kwalifikacyjnych, specjalistycznych i doszkolających – Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego – FERS.

Wprowadzane też będą zmiany w zakresie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych, w związku z ustawą z dnia 27 listopada 2024r. o zmianie ustawy o Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego oraz niektórych innych ustaw - podpisaną w dniu 17 grudnia 2024 r. przez Prezydenta RP - która przewiduje m.in. utworzenie jednej jednostki kształcenia podyplomowego dla wszystkich medycznych grup zawodowych (połączenie Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego i Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych). Przepisy wprowadzone ww. ustawą zapewnią pielęgniarkom i położnym łatwiejszy dostęp do prowadzenia działalności naukowej, dydaktycznej oraz uczestnictwa w inicjowaniu i wspólnym prowadzeniu badań naukowych, a także ułatwią wymianę doświadczeń przedstawicieli wszystkich zawodów medycznych. Ww. ustawą wprowadzono także do ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej przepis umożliwiający położnym, w uzasadnionych przypadkach - wynikających z braku możliwości podjęcia zatrudnienia jako położna, realizację świadczeń zdrowotnych wobec wszystkich pacjentów - niezależnie od płci i wieku, pod warunkiem ukończenia kursu uzupełniającego w zakresie pielęgniarstwa dla położnych. Położne, które nie ukończą ww. kursu, będą mogły wykonywać świadczenia zdrowotne - zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi - w stosunku do określonej grupy świadczeniobiorców.

Przygotowano projekt nowelizacji ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, który będzie przekazany do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania, zgodnie z procedurą legislacyjną. Przedmiotowy projekt zawiera m.in. propozycje dotyczące dookreślenia poziomów kompetencyjnych dla zawodów pielęgniarki i położnej.

Dotychczasowe działania podejmowane przez Ministerstwo Zdrowia na rzecz pielęgniarek mają pozytywny wpływ na zwiększenie zainteresowania młodych osób podejmowaniem kształcenia w tym zawodzie, a tym samym sukcesywny wzrost liczby pielęgniarek zatrudnionych w systemie ochrony zdrowia. Wzrasta liczba uczelni posiadających akredytację Ministra Zdrowia do prowadzenia kształcenia na kierunku pielęgniarstwo na poziomie pierwszego stopnia oraz zwiększa się także liczba studentów na kierunku pielęgniarstwo I stopnia. Ponadto według danych Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych, prowadzonego przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych, systematycznie wzrasta liczba pielęgniarek aktywnych zawodowo.

Poruszona w interpelacji kwestia stabilności warunków pracy i wynagradzania pozostaje w ścisłym powiązaniu z systemowymi regulacjami organizującymi funkcjonowanie ochrony zdrowia. Aktualnie w Ministerstwie Zdrowia trwają prace związane z realizacją reformy szpitalnictwa i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, mające na celu wypracowanie mechanizmów umożliwiających stworzenie nowych warunków prawno-organizacyjnych do odwrócenia piramidy świadczeń, w tym także uelastycznienia procesu zarządzania kadrami medyczną z uwzględnieniem przesunięcia niezbędnych zasobów kadrowych w obszary o największych deficytach kadrowych lub rozszerzeniu wymaganego wachlarza kompetencji personelu medycznego, celem dopuszczenia do realizacji świadczeń osób o innych lub komplementarnych kwalifikacjach.

Oczekiwany wynikiem prowadzonych w Ministerstwie Zdrowia prac będzie zmiana struktury udzielanych świadczeń na korzyść trybu ambulatoryjnego, a jednocześnie koszty opieki powinny zostać zredukowane poprzez wyeliminowanie bodźców do wykonania badań diagnostycznych i leczniczych o charakterze ambulatoryjnym w ramach świadczeń szpitalnych. Zwiększy się też dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej i poprawi się sytuacja grup szczególnie wrażliwych. W procesie tym możliwe będzie określenie nowych minimalnych warunków realizacji świadczeń, także w zakresie personelu medycznego niezbędnego do realizacji tych świadczeń.

Natomiast w sprawie zachęt dla pielęgniarek i położnych z uprawnieniami emerytalnymi należy wskazać na obowiązującą w powszechnym systemie podatkowym ulgę dla pracujących seniorów, która polega na zwolnieniu od podatku dochodowego od osób fizycznych niektórych przychodów podatników, którzy – pomimo osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego – będą nadal aktywni zawodowo.

Odnosząc się z kolei do kwestii gwarancji środków na pokrycie wzrostu wynagrodzeń należy wskazać, że finansowanie świadczeniodawcom przez NFZ kosztów wzrostów wynagrodzeń wynikających z realizacji ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2139) wybranego przez Ministra Zdrowia wariantu rekomendacji nr 48/2024 z dnia 24 maja 2024 r. Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie zmiany sposobu lub poziomu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej, który uwzględniła we wzroście cen jednostek rozliczeniowych m. in. skutki realizacji wspomnianej ustawy. Przyjęta rekomendacja wskazuje na koszt w wysokości ok 15,2 mld zł w skali 12 miesięcy od 1 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. Kolejne wyliczenie skutków finansowych ustawowych podwyżek należnych od lipca 2025 r. możliwe będzie po publikacji komunikatu Prezesa GUS w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2024 r.

W związku z zawartymi w interpelacji postulatami dotyczącymi *podniesienia współczynników pracy dla 5. i 6. grupy zawodowej oraz powiązania wynagrodzenia z posiadanymi kwalifikacjami* a także *natychnmiastowego uwzględnienia nowych kwalifikacji w wynagrodzeniu* trzeba zauważyć, że kwestie te dotyczą obszaru regulowanego przepisami ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Sposób realizacji ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. stanowi stały punkt dyskusji prowadzonej na każdym posiedzeniu Trójstronnego Zespołu ds. Ochrony Zdrowia.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/